

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Aczel Kovách Tamás

Cím:

Hogyan lehetne mérsékelni a Budapestre áramlást

A zsúfoltság legfőbb oka • Tízezer új állandó lakos • Betöltetlen munkahelyek

Észt Hírlap.
(Hely)1962. jún. 7.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

325.331

"1962"

Tóth Károly, a dukai termelőszövetkezet traktorosa az újságban olvasta, hogy az EMAG munkásokat keres. A fővárosba utazott, ideiglenesen megszállt egyik rokonánál, majd elment az üzembe. Közvetítés útján felvették betanított lakatosnak a Vas megyei fiút, aki ezután állandó budapesti lakosnak jelentette be magát.

Alsódi Lajos, a Putnoki Géppálya lakatos, merészebben vágott neki a fővárosnak. Előbb Borsodból állandó lakosként a földijéhez költözött és csak azután nézett munka után. A hirdetések alapján az EMAG-ot választotta.

Csak Budapest?

Áprilisban és májusban kilencven új dolgozót vettek fel az EMAG-ban. Jobbára Budapestre és a környékre — Erdő, Sós-kúton, Tárnokon — lakókat. Többen azonban messzebből jöttek. Hajnal László például a Törökszentmiklósi Géppályát hagyta el. A fiatal szerelő a mezőtúri gépészeti technikumban érettségizett.

— Miért jött el?

— Többet akartam keresni — válaszolja. — Itt erre nagyobb a lehetőség.

— Közelebb nem talált helyet?

— Az egész család a Törökszentmiklósi Gépgyárban dolgozik, oda nem akartam menni. Meg azután gondolni kell a jövőre is.

— S a jövőjét csak Budapestten képzelem el?

— Az egyik vállalat technikusként akart alkalmazni. De amikor megtudtam, hogy Dunaujvárosba küldenek, nem vállaltam. Inkább vagyok itt lakatos.

Ágyrajárók

— Hol lakik?

— Eddig Zuglóban voltam ágyrajáró. Négyen voltunk egy szobában, 250 forintot fizettem az ágyért... Elsejétem új helyre költöztem, itt már csak ketten vagyunk.

A negyedik új lakatos, akivel megismerkedtem, Ungi István, munkásszálláson lakik. A ceglédi gépjárató vállalatnál volt ipari tanuló. Azt mondja, hogy otthon nem talált megfelelő helyet. Az EMAG-ban viszont, társaival együtt, örömmel fogadták.

— Kevés az ember — magyarázzák a munkaügyi osztályon — különösen lakatos. — De a kombájnokat aratás előtt szállítani kell. Más gépek is kölcsönöztek nekünk lakatosokat, például a Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár. Pedig a BMG is keres munkásokat.

Csábítás vidékről

Budapestre az év első negyedében tízezer vidéki jelentette be magát állandó lakosnak. Többen, mint tavaly a hasonló időszakban. Ismeretesek a fővárosnak a zsúfoltságból eredő súlyos gondjai. Ezért nagyon is indokolt a kérdés: miért vesznek fel a vállalatok dolgozókat Vasból, Borsodból és más, távoli megyékből?

Ilyen messziről a munkások nem járhatnak be — kénytelenek a fővárosban megszállni.

Az EMAG-ban is, másutt is, azzal érvelnek, hogy a gépészet következtében a mezőgazdaságban kevesebb emberre van szükség, s az újonnan munkát keresőket el kell helyezni. De csak Budapestre? Borsodban, Vasban nincs ipar? A szerdai hirdetésekben kiderül, hogy Szombathelyen is keresnek munkásokat, például — lakatos. Az is nagyon meglepő, hogy az új munkások között milyen kevés, aki valóban a gépészet eredményeként ment a mezőgazdaságból az iparba. Alsódi Lajos, Tóth Károly — aki egyébként a környéki gépészeti technikum levelező hallgatója — Hajnal László, Ungi István, eddig éppen a falu gépésztésén dolgozott. Vajon helyes most szerelőket, technikusokat elvonni vidékről?

A vállalatok felelőssége

— De mit csinálunk — mondják az üzemekben —, ha Pesten nem találunk lakatos

(vagy hegesztőt, segéd munkást)?

A fővárosi tanács adatai szerint Budapestre sok ezer betöltetlen munkahely van. Ez a legfőbb oka azután a zsúfoltságnak. A vállalatoknak nem érdekük, hogy megszűnjék a beáramlás. Olykor hirdetések útján egyenesen toborozzák a vidékieket.

Lehet-e változtatni a helyzeten, amikor Budapestre van az ipar fele? Az ötéves terv szerint a termelés emelkedését legalább hetven százalékkal a termelékenység növelésével kell elérni. De az év első négy hónapjának tapasztalatai szerint sok fővárosi üzemben a legegyszerűbb megoldásnak

ma is a létszám gyarapítását tartják. Ezzel viszont fölöslegesen fokozzák a zsúfoltságot.

Jelenleg Budapestre a vasiparban, az építkezéseken és a szállításon megoldhatatlan, hogy ne vegyenek fel vidékieket. A közvetítés szabályozásával el lehet érni, hogy ezt a szükséges méretekre korlátozzák. De ennél is fontosabb, hogy az üzemek megtartsák a törvényben előírt hetvenszázalékos arányt. A különféle lehetőségek között ma a helyesebb szervezéstől, a gépésztéstől, az automatizálástól várhatunk a leggyorsabb eredményt, hogy mérséklődjen a Budapestre áramlás.

Aczel Kovách Tamás